

๕๕

อ นั ส ง ส์

ส มา ท าน คี ล ๕

ท่านผู้เจริญทั้งหลาย เราไม่กลัวภัยนี้ เพราะในวันที่ขึ้นเรือ
เราได้ถวายทานแด่หมู่ภิกษุสงฆ์ อีกทั้งได้รับสรวงและศีล
เราจึงไม่กลัวตาย

อานิสงส์สมาทานศีล ๕

๔๗๔

ความสุขเป็นสิ่งที่ทุกคนปรารถนา และจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ทุกๆ คน เพราะหากกายและใจไม่มีความสุขแล้ว ไม่ว่าจะทำภารกิจกิจการงานใด ก็ยากจะประสบความสำเร็จได้ ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของเราที่จะแสวงหาความสุขที่แท้จริงให้ตัวเอง ในเมื่อร่างกายยังต้องชำระล้างให้สะอาดทุกวัน จิตใจก็จำเป็นต้องมีการชำระให้สะอาด และบริสุทธิ์ผ่องใสทุกวันเช่นกัน ใจที่ผ่องใสย่อมนำความสุขมาให้ และยังเป็นทางมาแห่งมหากุศล เป็นเครื่องนำพาสัตว์โลกไปสู่สุคติภูมิ และนำทุกชีวิตไปสู่เป้าหมายอันสูงสุดคืออายตนิพพาน ดังนั้น เราต้องหมั่นเจริญสมาธิภาวนา หมั่นฝึกฝนอบรมใจของเราให้หยุดนิ่ง ให้บริสุทธิ์ผ่องใส เพื่อจะได้เข้าถึงความสุขที่แท้จริง และเข้าถึงเป้าหมายอันสูงสุดของชีวิตกันทุกคน

มีวาระพระบาลีใน อัญญสูตร ความว่า

“ดูก่อนคฤหบดี ธรรม ๕ ประการที่น่าปรารถนา นำใคร่ นำพอใจ หาได้โดยยากในโลก ๕ ประการเป็นไฉน คือ อายุ วรรณะ สุข ยศ และสวรรค์ ดูก่อนคฤหบดี ธรรม ๕ ประการนี้แล นำใคร่ นำพอใจ หาได้โดยยากในโลก เรามีได้กล่าวว่าจะพึงได้ เพราะเหตุแห่งความอ่อนน้อม หรือเพราะเหตุแห่งความปรารถนา ถ้าธรรม ๕ ประการนี้ นำปรารถนา

อานิสงส์สมาทานศีล ๕

๔๗๕

**นำใคร่ นำพอใจหาได้โดยยากในโลก จักได้เพราะเหตุแห่ง
ความอ่อนน้อม หรือเพราะเหตุแห่งความปรารถนาแล้วไซ้
ในโลกนี้ ใครจะพึงเสื่อมจากอะไร”**

ความสำเร็จสมปรารถนาในชีวิต ไม่ได้เกิดจากการสวด
อ่อนน้อม แต่ต้องประกอบเหตุคือการสั่งสมบุญ แล้วตั้งความ
ปรารถนาอธิษฐานจิต การอธิษฐานจิตเป็นการวางผังความ
สำเร็จให้กับชีวิต หากปรารถนาให้แรงอธิษฐานเกิดผลโดยพลัน
ต้องหมั่นสั่งสมบุญไว้มากๆ บุญที่เราสั่งสมจะกลายเป็นดวงบุญ
ดวงบารมีที่สุกใสสว่างมีอานุภาพ คอยส่งฤทธิ์ส่งเดชให้เรา
สมปรารถนาในทุกสิ่ง

การอธิษฐานที่ถูกต้องวิธี ไม่ใช่ไปอธิษฐานกับภูเขาดินไม้
เจ้าทรง ผีสิง หรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ การทำเช่นนั้นเป็นการ
อ่อนน้อมที่ไม่เกิดผลดีกับตัวเรา มีแต่จะทำให้กลายเป็นคน
เลือนลอย หวังพึ่งแต่สิ่งภายนอกเท่านั้น หากเราละลึกนึกถึง
บุญกุศล และความบริสุทธิ์ที่เราได้สั่งสมมานับภพนับชาติไม่ถ้วน
รวมทั้งอานุภาพของพระรัตนตรัยที่ไม่มีประมาณ นึกถึงสิ่ง
ประเสริฐเหล่านี้ แล้วอธิษฐานจิต ตั้งความปรารถนาในสิ่งที่ดั่งมา
ในที่สุดเราจะสมปรารถนาข้ามพ้นอุปสรรคทุกอย่าง และประสบ
ความสำเร็จอย่างเป็นอัศจรรย์ ดังเช่นพระบรมศาสดาครั้งที่ยังเป็น
สุเมธดาบส ซึ่งเมื่อได้รับพุทธพยากรณ์จากสมเด็จพระ-

อานิสงส์สมาทานศีล ๕

๔๗๖

ที่ปังกรล้มมาล้มพุทธเจ้าแล้ว ท่านนึกถึงอธิษฐานบารมีทันทีว่า “ภูเขาคินคิลาแห่งทิเบตตั้งมั่นไม่หวั่นไหวไม่สะเทือนด้วยลมและแดด ย่อมตั้งอยู่ในที่เดิม ฉันทใด ท่านต้องไม่หวั่นไหวในความตั้งใจจริง ตลอดกาลทุกเมื่อ ฉันทนั้น”

การอธิษฐานเป็นการตั้งความปรารถนาที่เกิดจากฉันทะ ด้วยจิตที่บริสุทธิ์ โดยการอ้างถึงความดีที่ได้ทำมาแล้ว เพื่อเป็น เหตุหนุนนำให้เกิดความสำเร็จ เป็นการอ้างสิ่งที่มีอยู่จริงมาช่วย ตนให้สำเร็จ เปரிய่อยๆ คือ การอ่อนน้อม เสมือนขอให้คนอื่น มาช่วย ซึ่งอาจช่วยได้บ้างหรือไม่ได้บ้างตามแต่อารมณ์และความสามารถของคนที่จะมาช่วยเรา แต่การอธิษฐานเป็นการ ทำด้วยตนเอง พึงตนเองให้เป็นไปตามที่เราต้องการ

การอ่อนน้อม คือ การอยากได้โดยไม่ประกอบเหตุ และไม่ประกอบความเพียรในทางที่ชอบที่ถูกต้อง โดยเฉพาะ อย่างยิ่ง หากความอยากมีมากๆ ก็จะกลายเป็นความโลภซึ่งมี กิเลส คือ ตัณหาเป็นเครื่องหนุน สำหรับบุคคลที่มีคุณงาม ความดี เขาย่อมไม่กลัวหรือกังวลต่อภัยใดๆ เพราะมั่นใจในผล แห่งความดีที่ได้ทำมา หากมีเหตุร้ายเกิดขึ้น บุญหรือคุณความดี ที่ทำมา ย่อมช่วยให้เขาพ้นจากภัยต่างๆ ได้ หรือถ้าเป็นภัย ร้ายแรงถึงชีวิต เขาย่อมไม่กลัว และไม่สะทกสะท้านต่อมรณภัย

อานิสงส์สมาทานศีล ๕

๔๓๓

เพราะคุณความดีเปรียบเสมือนนาวาธรรมย่อมนำเขาไปสู่สุคติ
อย่างแน่นอน ดังเรื่องที่เกิดขึ้นในอดีต

*สมัยหนึ่ง ผู้คนเป็นจำนวนมากต่างค้าขายทางทะเล
โดยใช้เรือลำใหญ่ ครั้งหนึ่ง ขณะที่เรือออกทะเลไปได้ ๗ วัน
เกิดพายุใหญ่ซัดคลื่นใส่เรือ ทำให้เรืออัปปาง ทุกคนในเรือ
ต่างพากันนึกถึงเทวดาของตน ได้แต่ร้องไห้คร่ำครวญอ่อนวอน
ต่างๆ นานา ขณะนั้นนั่นเอง บุรุษคนหนึ่งคิดได้ว่า เรามาประสบ
ภัยร้ายแรงเช่นนี้ ไม่มีสิ่งใดช่วยเราได้แน่ นอกจากความดีที่ทำมา
เขาจึงรีบนึกถึงความดี อีกทั้งนึกถึงสรวงและศีลอันบริสุทธิ์ที่
ตนรักษามา ไม่หวาดกลัวต่อพญามัจจุราชอีกต่อไป ด้วยรู้ว่า
ความดีของตนเท่านั้น ที่จะเป็นที่พึ่งแก่ตนและจะพาไปสู่สุคติได้
จึงนั่งขัดสมาธิประคองพระฤทัย

มหาชนเห็นอาการของบุรุษนั้นต่างถามว่า “ทำไมไม่กลัว”
ท่านตอบว่า “ท่านผู้เจริญทั้งหลาย เราไม่กลัวภัยนี้ เพราะใน
วันที่ขึ้นเรือ เราได้ถวายทานแด่หมู่ภิกษุสงฆ์ อีกทั้งได้รับสรวง
และศีล เราจึงไม่กลัวตาย” มหาชนจึงถามว่า “ข้าแต่นาย ก็
สรวงและศีลสมควรแก่พวกข้าพเจ้าหรือไม่” ท่านตอบว่า

*มก. เล่ม ๒๔ หน้า ๑๕๑

อานิสงส์สมาทานศิลป์ ๕

๔๗๘

“สมควรอย่างยิ่ง ธรรมเหล่านี้ย่อมสมควรแก่พวกท่าน” มหาชน
จึงขอสรรณะและศิลป์กับมหาบุรุษนั้น

เนื่องจากมีคนบนเรือเป็นจำนวนมาก มหาบุรุษจึงแบ่งคน
เป็นกลุ่มๆ ละร้อยคน รวม ๗ กลุ่ม ต่อจากนั้นก็ให้สมาทานศิลป์
๕ มหาชนกลุ่มแรกได้ยืนรับสรรณะและศิลป์ขณะน้ำท่วมถึงข้อเท้า
กลุ่มที่ ๒ ยืนอยู่ในน้ำที่ท่วมถึงเข่า กลุ่มที่ ๓ ยืนอยู่ในน้ำที่ท่วม
ถึงสะเอว กลุ่มที่ ๔ ยืนในน้ำที่ท่วมถึงสะดือ กลุ่มที่ ๕ ยืนอยู่ใน
น้ำในระดับหน้าอก กลุ่มที่ ๖ ยืนอยู่ในน้ำที่ท่วมถึงคอ และกลุ่ม
ที่ ๗ เป็นกลุ่มสุดท้ายที่ได้รับศิลป์ในขณะที่น้ำกำลังไหลเข้าปาก
เมื่อมหาบุรุษให้ทุกคนรับศิลป์ ๕ แล้ว ก็ประกาศว่า “สิ่งอื่นที่จะ
เป็นที่พึงของพวกเราไม่มี ขอพวกเราทั้งหลายจงรักษาศิลป์
ให้บริบูรณ์เถิด”

เมื่อคนเหล่านั้นละโลก ก็ได้ไปบังเกิดในภพดาวดึงส์
เพราะอาศัยศิลป์ที่ตนรับไว้ก่อนตาย วิมานของเทวดาเหล่านั้น
บังเกิดขึ้นเป็นหมู่เป็นคณะเดียวกัน มีวิมานทองของมหาบุรุษ
ผู้เป็นอาจารย์มีประมาณร้อยโยชน์อยู่ในท่ามกลางวิมานทั้งหมด
เทพที่เหลือเป็นบริวารของเทพบัณฑิตอาจารย์นั้น ผู้คนทั้งหมด
รอดจากอบายภูมิ ก็ด้วยอานุภาพแห่งบุญที่เกิดจากการ
สมาทานศิลป์นั้น คือ เกิดจากอำนาจบุญ ไม่ได้เกิดจากการ
อ่อนน้อมแต่อย่างใด

อานิสงส์สมาทานศีล ๕

๔๓๕

พระพุทธศาสนาไม่ได้สอนให้อ่อนน้อม แต่สอนให้พึ่งตนเอง โดยนึกถึงคุณความดีที่ตนทำไว้ดีแล้วและตั้งจิตอธิษฐานประพฤตินั้นในทางแห่งความดีนั้น ทั้งนี้ต้องประกอบเหตุ คือ มีบุญกุศลเป็นต้นทุนก่อน พระพุทธองค์ทรงสั่งสอนให้พุทธบริษัทระลึกว่า ผู้มีศรัทธา พึ่งอ่อนน้อมโดยชอบอย่างนี้ว่า ขอเราจงเป็นเช่นพระสารีบุตรและพระโมคคัลลานะเถิด เพราะท่านเสมือนเป็นตราฐ เป็นมาตรฐานของภิกษุสาวก ถ้าเป็นหญิงผู้มีศรัทธาก็พึ่งอ่อนน้อมขอให้เป็นเช่นภิกษุณีเขมาและอุบลวรรณาเถรี และถ้าเป็นอุบาสกก็ขอให้เป็นเช่นจิตตคฤหบดี หรืออุบาสิกาก็ขอให้เป็นเช่นอุบาสิกาขุตตะตตรา เป็นต้น

พวกเราเป็นนักสร้างบารมี ควรจะทำความดีอย่างบัณฑิตผู้รู้ทั้งหลาย ที่ท่านได้ทำไว้เป็นแบบอย่าง ยามประสบทุกข์ภัยในชีวิตก็ให้นึกถึงความดีที่เราได้ทำไว้ดีแล้ว ทุกครั้งที่มีโอกาสทำความดีก็ให้อธิษฐานจิตกำกับเสมอ อธิษฐานบารมีของเราจะได้เต็มเปี่ยมบริบูรณ์ เพราะตลอดเวลาที่ผ่านมา เราได้ทำความดีสร้างสิ่งที่ดีงามมากมายให้เกิดขึ้นแก่โลก เราควรหมั่นระลึกถึงความดีเหล่านั้น บุญกุศลจะได้เกิดขึ้นกับเราตลอดเวลา เมื่อใจเป็นบุญกุศล นึกคิดปรารภนาสิ่งใดก็จะสมปรารถนา ฉะนั้นให้ตั้งใจทำความดีให้เต็มที่ แล้วเราจะสมปรารถนาทุก ๆ คน